

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Весела Иванова Бояджиева,
Катедра „Теория на музиката”, НМА „ПРОФ. ПАНЧО
ВЛАДИГЕРОВ”,
относно конкурс за
научнообразователна степен „доктор“
по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
към Катедра „Музика“, Факултет по изкуствата, ЮЗУ „Неофит
Рилски“ - Благоевград,
с кандидат: докторант Венцислав Емилов Мицов

Венцислав Мицов е радобен докторант на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, Факултет по изкуствата, катедра „Музика“ в периода 2017-2020 г. Автобиографичната справка показва солидно музикално образование, трайни интереси и професионален опит в избраната от кандидата изследователска област.

Заглавието на дисертационния труд *Контракултурните музикални публики в България през 80-те и 90-те години на XX век: създаване и характеристики* е формулирано отлично и поставя неизследван и актуален въпрос. Дисертационният труд периодизира, класифицира и систематизира съвременните български музикални публики.

Използван и комплексен изследователски подход – *библиографски анализ*, с който е показано познаване на съществуващата до този момент литература; сравнителен анализ, с който поставя разглеждания проблем в контекст. Предложената разработка е концептуална, мащабна и работеща на всички равнища на знанието. Основните методи на изследване (посочени на с. 8) - *метод на музикалния анализ, дешифрирането* (има се предвид нотиране на ъндърграунд песни), *метод на социалната антропология, културологичен метод* (в който контракултурата се

изследва като част от културата), а също и *социологически метод*, - създават подходящата специфична методология на разработката, което е един от основните приноси на труда. Важни за изследването са поредицата от интервюта, с които се сондира мнението на ангажирани с проблематиката личности. С това осигурява нужната *субстанция*, т.е. научен материал за изследвателската работа.

Първа глава, озаглавена *Контракултура, ъндърграунд и музикални стилове – периодизация и паралели между западната и българската сцена* авторът очертава политическата ситуация, основните музикални течения, прави терминологични уточнения. Въвеждането в проблематиката залага ясна *структура* не само в тази част на изследването – тя може да се проследи в хода на цялото изложение, с което удовлетворява друг важен критерий за научен текст. Вход към проблема е максималното разтваряне към етимологичните корени и също така предложената от автора стеснена дефиниция за *контракултура*, с което ясно очертава обекта на изследване: „Накратко контракултурата се явява онази култура на „несъгласните млади хора“, която се противопоставя както на официалната култура, така и на обществено-политическите реалности“. (с. 18) Паралелно авторът работи с противоположния термин *мейнстрийм*, който също обстоятелствено е изяснен и аналогично дефинициите са редуцирани според целите и задачите на изследването.

Съществено за добиване на реална представа за стила на коментираните песни и коментарът върху основните композиционни похвати: „Музиката е проста. Обикновено структурата на определена песен е редуване на куплет – припев, а ако има китарно соло, то е кратко и не демонстрира виртуозност. Характерните движения на квинта в китарите и простите хармонични конструкции са част от музикалните решения в „класическите“ пънк песни“. (с. 44) В друг пример получаваме

информация за индивидуални решения: „Именно пънк групите от първата вълна (80-те години) създават някои от емблематичните си песни, заявявайки се като опозиция на закостенялото мислене, на естрадата, комсомола, цензурата, но и пародирайки стандартните жанрове, като например любовната лирична песен“. (с. 51)

В трети случай „Текстът е сатира – той е истинска езопова критика на политическия строй, обществото, порядките и ценностите.“ (с. 53)

Важна е вътрешната периодизация на „отделните вълни“, която предлага авторът, тъй като тя създава вътрешна субординация на текста, задълбочава и проблематизира изследването и най-вече – води до извеждане на допълнителни изводи.

Важен акцент е поставен върху „екстремната контракултура“ – хеви метъл. Отново авторът представя дефиниции и музикално описание на стила: „Основата на „твърдата“ музика, както се нарича музиката от хеви метъл течението, са китарните рифове, които се свирят с изкривяване и паралелните квинти, съставлящи тези рифове (серия от китарни акорди или интервали, обикновено четен брой тактове, оформяща даден ритъм)“. (с. 57)

Със същата последователност на изложението е представен акцент върху ню уейв и неговите течения у нас и в чужбина.

Втора глава *Музикалните контракултурни публики в България – идеологии, характеристики и развитие* обръща поглед към съвременното общество: „За да разгледаме различните музикални контракултурни публики у нас трябва да анализираме моментната картина на субкултурните групи в България в съвременността“. (с. 95) Отправна точка е направеното обобщение: „Онова, което е видно с просто око е, че съвременните млади хора по-скоро не намират израз на своя бунт в субкултурата и контракултурата.“ (с. 97)

Много важни и задълбочени са обобщенията към Втора глава. Там всяко изречение е сентенция. Това се дължи на факта, че авторът има заявена гражданска позиция. Пример за това е следният цитат: „За да се случи определена културна (в случая – контракултурна) идентичност, първата и най-важна победа е да се постигнат условия за подобна идентичност. А те включват демокрация, плурализъм, свобода на мнения, вероизповедания, свобода на сексуалната ориентация и гарантирано спазване на човешките права. Може би това е причината контракултурните публики у нас в началото на 90-те да нямат ясна политическа ориентация в дясно или в ляво.“ (с. 153)

Глава трета, озаглавена *„Наследството на контракултурната музикална сцена и съвременната оценка на музикалната контракултура на прехода“*, вече излиза от рамките на периода, за да бъдат направени окончателните обобщения, а именно – последиците и развитието на разглеждания проблем. С това авторът прави разработката завършена, зряла и цялостна. Важно е сравнението между днешната сцена и сцената на прехода. „В края на 80-те и в началото на 90-те години групите на българската контракултурна сцена не са „продукт“. Те са аматьори в голямата си част и просто говорят с езика на младите хора от контракултурните общности. Днес наблюдаваме главно музикална сцена, при която музиката е продукт, създаден, за да задоволи потребности на определена, било то и контракултурна група.“ (сс. 182-183)

Като обобщение, мога да заявя, че подобен тип вникване във всеки детайл и представянето на проблема от различен ракурс изисква много силна изследователска позиция. Изследването е сериозно и задълбочено, а изказът дава възможност материята да се възприема с лекота. Освен изведените от докторанта приноси на дисертационния труд мога да добавя, че представеният за защита труд **отговаря напълно на критериите за научен текст – субстанция, структура, стил и техническо оформление.**

Всичко казано в настоящото становище е основание да дам своята професионална подкрепа на Венцислав Мицов и убедено да предложа на уважаемото научно жури той да получи по достойнство научнообразователната степен „доктор“.

Януари, 2021

Изготвил становището:.....

проф. д-р Весела Бояджиева